

23 stycznia 1932 r.

2

CO7c 143/40

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ OPIS PATENTOWY

Nr 15084.

Kl. 12 q 22

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

Sposób otrzymywania produktów kondensacji aromatycznych kwasów sulfonowych.

Patent dodatkowy do patentu Nr 11263.

Zgłoszono 8 marca 1930 r.

Udzielono 23 listopada 1931 r.

Pierwszeństwo: 23 marca 1929 r. (Niemcy).

Najdłuższy czas trwania patentu do 14 listopada 1944 r.

Patent Nr 11263 dotyczy sposobu otrzymywania rozpuszczalnych w wodzie produktów kondensacji, otrzymanych z aromatycznych oksy-związków i chlorowcopochodnych aralkylowych, polegającego na tem, że roztwory sulfonowanych aromatycznych oksy-związków w kwasie siarkowym poddaje się działaniu chlorowcopochodnych aralkylowych w temperaturach nieprzekraczających 100°C.

Stwierdzono obecnie, że zwłaszcza przy użyciu nie zawierających hydroksylu podstawionych chlorowcopochodnych aralkylowych otrzymuje się również rozpuszczal-

ne klarownie kwasy sulfonowe w ten sposób, że fenol poddaje się uprzednio działaniu aralkylowej chlorowcopochodnej najkorzystniej z dodatkiem katalizatora, jak np. chlorku cynkowego, a następnie produkt kondensacji poddaje się sulfonowaniu. Sposób ten zaleca się zwłaszcza przy wysokochlorowcowanych pochodnych benzytowych, jak np. chlorkach trójklorobenzytowych, względnie przy łatwo dostępnych, mieszaninach technicznych różnych izomerów.

Przykład I. Pracę prowadzi się najkorzystniej w sposób następujący. Ogrze-

wa się, mieszając powoli, do 85°C i 19 części wagowych fenolu, 46 cz. wag. chlorku trójchlorobenzyłowego i 0,2 cz. wag. chlorku cynkowego, a następnie skoro początkowo energiczne wydzielanie się chlorowodoru ustanie, ogrzewa się jeszcze o 10 — 15° wyżej, przyczem temperaturę utrzymuje się w ciągu około 6 — 8 godzin dopóty, dopóki próbka przy ochładzaniu nie stanie się gęsta. Wówczas temperaturę się obniża do 40 — 45°C i wkrapla powoli 28 cz. wag. 20%-ego oleum tak, aby temperatura nie przekroczyła 55°C. Następnie utrzymuje się w ciągu 1 — 2 godzin temperaturę w granicach 65 — 70°C dopóty, dopóki wzięta próbka produktu reakcji nie rozpuści się w wodzie, dając roztwór klarowny i bezbarwny, który takimi pozostaje również przy ogrzewaniu.

Dalszą przeróbkę wykonywa się w bardzo prosty sposób. Otrzymany produkt zadaje się lodem i wodą, unikając mocniejszego nagrzewania, zubożając ługiem sodowym i odparowuje do sucha. Powstała

masa daje się rozcierać na bezbarwny proszek, łatwo i klarownie rozpuszczalny w wodzie i zachowujący się poza tem zupełnie podobnie, jak i produkt otrzymany według przykładu II w patencie Nr 11263.

Zastrzeżenie patentowe.

Odmiana sposobu otrzymywania rozpuszczalnych w wodzie produktów kondensacji z aromatycznych oksydwiazków i chlorowcopochodnych aralkylowych według patentu Nr 11263, znamienna tem, że oksywęglowodór poddaje się najpierw działaniu chlorowcopochodnej aralkylowej, nie zawierającej hydroksylu, a następnie otrzymany produkt reakcji poddaje się działaniu środków sulfonujących.

I. G. Farbenindustrie
Aktiengesellschaft.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.